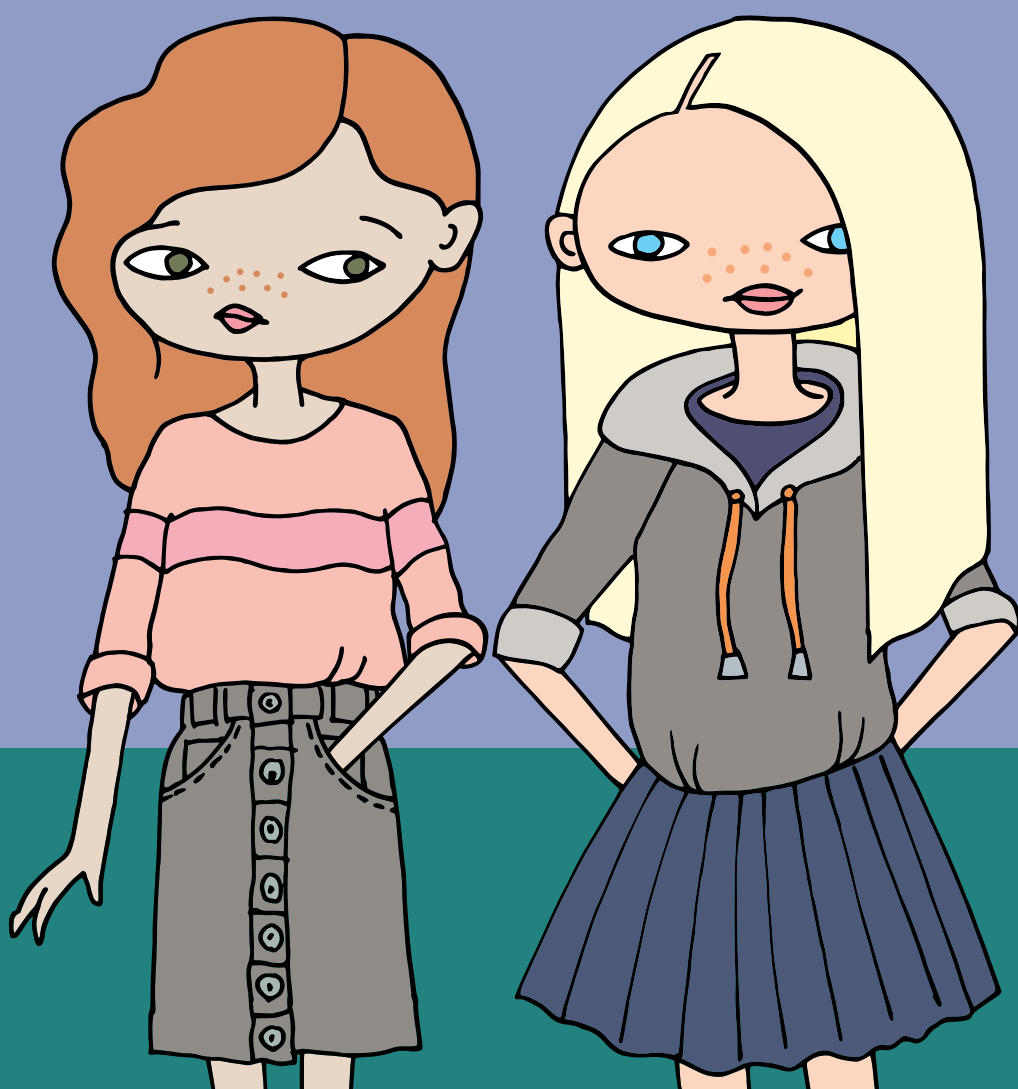

FAKTAARK TIL SUNDHEDS- PROFESSIONELLE OM HPV-VACCINATION **TIL PIGER**

BLIV VACCINERET

OM HPV-VACCINATION

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at piger bliver HPV-vaccineret, når de fylder 12 år. Vaccinen er gratis, indtil de fylder 18 år.

HPV-vaccination har bedst effekt inden seksuel debut, da den kun forebygger fremtidig smitte med HPV.

HPV-vaccinen Gardasil®9, der anvendes i børnevaccinationsprogrammet, beskytter mod ni typer af HPV. Syv af disse typer er årsag til kræft. De andre to er årsag til kønsvorter.

Blandt piger/kvinder, der ikke på vaccinationstidspunktet er smittet med de HPV-typer, vaccinen beskytter imod, er der dokumentation for, at HPV-vaccination forebygger:

90 %
af alle tilfælde af
livmoderhalskræft

63 %
af alle tilfælde af
kræft i skeden

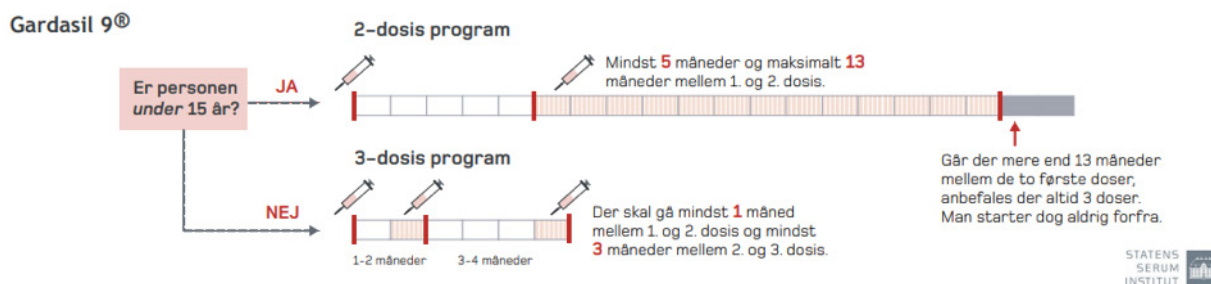
36 %
af alle tilfælde af
vulvakræft

85 %
af alle tilfælde af
analkræft

HPV-vaccination forebygger også 90 % af alle tilfælde af kønsvorter hos begge køn.

HPV kan også være årsag til mundsvælgkræft hos begge køn og peniskræft blandt mænd, men der er ikke dokumentation for, at HPV-vaccination beskytter mod disse typer af kræft.

Børn, der får første dosis af vaccinen, inden de fylder 15 år, kan nøjes med to doser Gardasil®9, mens børn på 15 år eller ældre skal have tre. Det skyldes, at antistofresponset er bedre hos yngre børn. Se intervaller i figuren.

I forbindelse med vaccination bør informeres om eventuelle bivirkninger, og indlægs-sedlen udleveres til forældre, som også kan henvises til www.indlaegsseddel.dk.

Sundhedspersoner bør sætte sig ind i de kontraindikationer for HPV-vaccination, der fremgår af produktresuméet.

HPV-vaccinerne indeholder antigen og hjælpestoffer, f.eks. adjuvans. Blandt hjælpestofferne i Gardasil®9 er et aluminiumssalt, som er det adjuvans, der øger immunsystemets respons på vaccinen, så man er sikker på, at den virker. Aluminiumssalte har man brugt i vacciner siden 1930'erne, og de bruges i en lang række vacciner – også i de andre vacciner i børnevaccinationsprogrammet.

WHO og sundhedsmyndighederne i alle EU's lande anbefaler HPV-vaccination.

OM HPV OG HPV-RELATERET SYGDOM

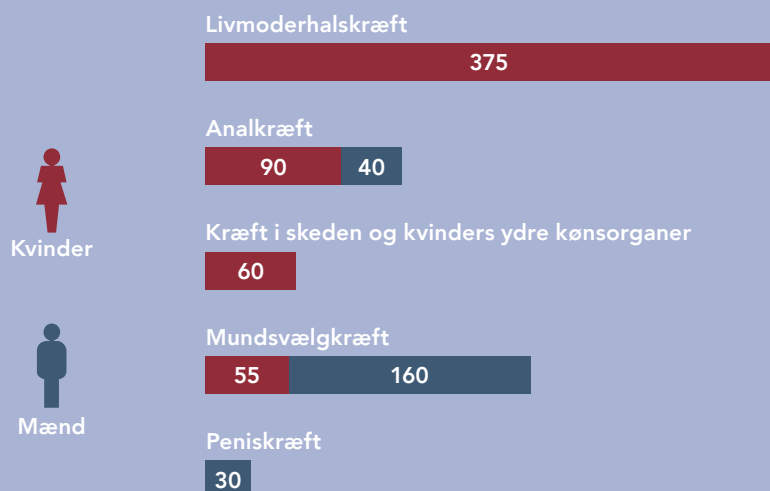
De typer af HPV, der er årsag til kønsvorter og kræft, smitter ved seksuel kontakt. Kondom kan nedsætte risikoen for smitte, men beskytter ikke tilstrækkeligt, da virus også kan sidde på huden omkring kønsorganerne. Derfor kan man også få HPV ved anden seksuel kontakt end samleje.

Op til 80 % af alle seksuelt aktive smittes med HPV en eller flere gange i løbet af deres liv.

Smitten er særligt udbredt blandt unge. Omkring 4 ud af 10 danskere under 30 år er smittet med HPV netop nu.

I Danmark er HPV hvert år årsag til, at cirka:

- 580 kvinder får HPV-relateret kræft – heraf får cirka 375 kvinder livmoderhalskræft
- 100 kvinder dør af livmoderhalskræft
- 5.000 kvinder får konstateret celleforandringer – nogle kan udvikle sig til livmoderhalskræft
- 6.000 kvinder får foretaget kegleoperation for at fjerne forstadier til livmoderhalskræft
- 4.000 piger og kvinder behandles for kønsvorter

MANGLENDE DOKUMENTATION FOR EFFEKT AF HPV-VACCINATION PÅ MUNDSVÆLGKRÆFT OG PENISKRÆFT

Det er bevist, at HPV kan give kræft i mundsvælg og i penis. Det er til gengæld ikke bevist, at HPV-vaccination kan forebygge disse kræfttyper. For mundsvælgkræft er det svært at undersøge, om vaccinen virker, fordi der ikke findes forstadier, man kan måle på som endepunkter i studier, når man skal undersøge, om vaccinen kan forebygge sygdommen.

Peniskræft er en sjælden kræftform, og derfor er det svært at lave studier, der har tilstrækkeligt med data til at måle på vaccinnens eventuelle effekt.

BIVIRKNINGER TIL HPV-VACCINEN

De kendte bivirkninger til HPV-vaccinen er beskrevet i produktresumé og indlægsseddel. De tæller blandt andet hovedpine, kvalme, feber, smerter eller reaktioner ved indstiksstedet, som f.eks. ømhed, hævelse, kløe eller rødme. Reaktionerne er oftest milde og forbigående. Der er desuden beskrevet sjældne tilfælde af mere alvorlige bivirkninger, f.eks. allergiske reaktioner med nældefeber og åndedrætsproblemer. Det er nogenlunde samme type af bivirkninger, som kan ses ved andre vacciner.

Indtil nu er mere end 720.000 danskere er blevet vaccineret mod HPV. Ved udgangen af februar 2019 havde Lægemiddelstyrelsen modtaget i alt 2.669 indberetninger om formodede bivirkninger til HPV-vaccinerne. Det svarer til, at 0,4 % af de vaccinerede har indberettet en formodning om en bivirkning, som de mistænker er forårsaget af vaccinen. Under 0,2 % har indberettet en formodning om en bivirkning, man klassificerer som alvorlig, f.eks. fordi det er oplyst, at personen ikke kan gå på arbejde eller i skole.

Nogle har indberettet formodede bivirkninger, der ikke er kendte bivirkninger ved vaccinen, f.eks. langvarig hovedpine eller udtalt træthed. Lægemiddelmyndighederne har vurderet, at der ikke kan påvises en sammenhæng mellem disse symptomer og vaccinen.

Der er lavet en række store gennemgange og befolkningsstudier af HPV-vaccinernes sikkerhed, og i disse studier har man ikke fundet tegn på sammenhæng mellem HPV-vaccination og en række alvorlige sygdomme.

KAN MAN BLIVE VACCINERET, HVIS MAN ER MEGET FYSISK AKTIV?

Der er ingen dokumentation for en sammenhæng mellem fysisk aktivitet og risikoen for bivirkninger ved HPV-vaccination. Piger, der er meget fysisk aktive, kan blive vaccineret som normalt.

PIGER MED UFORKLAREDE SYMPTOMER OPSTÅET I TIDSMÆSSIG RELATION TIL HPV-VACCINATION

For nogle år tilbage var der stort fokus på, at nogle vaccinerede piger og kvinder oplevede symptomer, som ikke umiddelbart kunne forklares, men som påvirkede deres daglige funktionsevne betydeligt. Mange af pigerne og kvinderne mistænkte HPV-vaccinen som årsag til symptomerne. Der er siden blevet gennemført en række studier, der ikke har fundet nogen sammenhæng mellem HPV-vaccination og en række alvorlige lidelser, herunder autoimmune lidelser og kronisk træthedssyndrom.

I efteråret 2016 viste et dansk studie, at mange af de piger og kvinder, der har indberettet en alvorlig bivirkning til HPV-vaccinen, allerede havde mere kontakt til sundhedsvæsenet, inden de blev vaccineret. Studier fra efteråret 2017 og senest fra foråret 2019 bekræfter disse fund.

Læs mere og find litteraturhenvisninger på www.stophpv.dk/sundhedsfaglige